

stadsholmen

EN TIDNING FÖR STADSHOLMENS HYRESGÄSTER | NR 2 | 2024

50 år som
Stadsholmen-
hyresgäst

Renoveringar på
flera håll

*Nu stundar
sommartider!*

Uppdatera dig gärna på "Mina sidor"

BÅDE FÖR DIG som hyresgäst och för oss på Stadsholmen är det praktiskt om vi lätt kan nå varandra. Därför vill vi tipsa om att du kan uppdatera dina kontaktuppgifter på "Mina sidor" på vår hemsida www.stadsholmen.se. Då och då är det svårt för oss att hjälpa våra hyresgäster eftersom vi ibland har gamla kontaktuppgifter som inte längre gäller.

Stadsholmen erbjuder sommaraktiviteter

ÄVEN I ÅR finns det möjlighet för dig som är mellan 4-18 år att prova olika aktiviteter under sommarmånaderna. Simskola, cirkuskollo, fotboll, djurläger och boxning är några av alla saker som står på programmet. Aktiviteterna finns i olika delar av stan och erbjuds gemensamt av de kommunala bostadsbolagen Stadsholmen, Svenska Bostäder, Familjebostäder och Stockholmshem.

Gå in på hemsidan www.sommaraktiviteter.se. Där hittar du allt som erbjuds och länkar där man kan anmäla sig. Obs att några av aktiviteterna redan har startat när denna tidning kommer ut. Men det finns saker att välja på även senare i sommar.

Vänta gärna till hösten...

... MED ATT ANMÄLA fel och brister som du vill ha hjälp med – men som inte är akuta. Vi på Stadsholmen har reducerad bemanning under sommaren och därmed lite svårt att hinna med. Tack till dig som väntar således!

Ingen semester när våra hus byggdes

NU STUNDAR SEMESTERTIDER för de flesta. Juli tycks behålla sin position som ledighetsmånaden nummer ett – säkert beroende på att det brukar vara som varmast då.

Men när de flesta av våra hus här inom Stadsholmen byggdes – på 1600-talet och ett par århundraden framåt – var sommarledighet (eller semester överhuvudtaget) ett okänt begrepp för de flesta. Först 1938 blev semester lagstadgad rättighet i vårt land för alla arbetare. Högre tjänstemän och militärer hade åtnjutit förmånen sedan tidigare. Och 40 år senare blev semestern hela fem veckor lång.

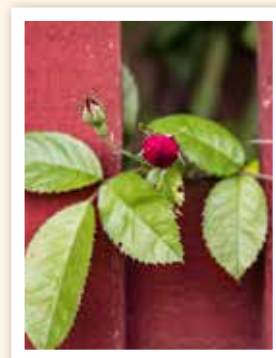
NÅGOT SOMMARLOV VAR inte heller aktuellt när många av våra hus byggdes – helt enkelt därför att det inte fanns någon skola att gå i för de flesta. Folkskolestadgan och därmed följande skolplikt var ett faktum först 1842. Och sommarlovet, som fanns redan då, innebar oftast tämligen hårt arbete i lantbruket för de flesta barn. Men "sommargöbbar" gör många än idag – förhoppningsvis under mer ordnade former och inte lika hårt som förr. Här på Stadsholmen har vi nu flera ungdomar som målar, fixar på gårdar och jobbar med andra saker. Arbetet är en bra merit för framtiden och för många den första kontakten med arbetsmarknaden.

OM DU TILLBRINGAR din semester här hemma i stan i sommar, så har jag ett par tips med tydlig Stadsholmenanknytning: Farsta gård med fint bad intill och Långholmen med sin grönska för picknick. Eller varför inte Djurgården med pittoreska Djurgårdsstaden där vi har många fina Stadsholmenhus att titta på. Att turista på hemmaplan kan vara nog så avkopplande.

Jag önskar dig en trevlig sommar!

FREDRIK JUHNELL,
FÖRVALTNINGSCHEF

*Stadsholmen önskar
alla hyresgäster en
trevlig sommar!*

TIDNINGEN STADSHOLMEN

ADRESS: Stadsholmen, Söder Mälarstrand 21, 118 20 Stockholm
TELEFON: 08-508 365 50 | E-POST: annika.gerdin@stadsholmen.se
REDAKTÖR: Mats Lundqvist | REDAKTION: Anna Birath, Annika Gerdin, Peter Hjorter, Fredrik Juhnell
ANSVARIG UTGIVARE: Fredrik Juhnell
FORMGIVNING: Ellen Rizzi | TRYCK: Tellogruppen AB
OMSLAG: Kvarteret Tjärhovet Större sett från Sägargatan
OMSLAGSFOTO: Kristian Pohl

STADSHOLMEN

Stadsholmen är ett fastighetsföretag med ett unikt uppdrag – att äga, rusta upp och förvalta hus med stora antiekariska värden i Stockholms stad. Läs mer om oss på www.stadsholmen.se och följ oss även på Facebook.

Abel är ny projektledare

Abel Örnkloo är ny projektledare i det omfattande arbetet med att byta stammar och bygga nya kök och badrum på Mariaberget – inom ramen för Mariabergslyftet.

text: MATS LUNDQVIST foto: KRISTIAN POHL

ABEL JOBBAR PÅ Stadsholmens moderbolag Svenska Bostäder, och kommer att ha en central roll i projektet med att rusta upp bostäderna på berget. Som hyresgäst i projektet kommer du säkert att träffa på honom framöver. Han samarbetar med de båda projektsamordnarna Lisa Carlsson och Rosita Qvist, som också sköter många av de hyresgästkontakter som är aktuella inom projektet.

Abel är "inlånad" från Svenska Bostäders moderbolag Svenska Bostäder.

Trappan 5 har flera gatuadresser.

Trappan 5 på tur i Mariabergslyftet

Den 8 juli i sommar påbörjar vi omfattande arbeten i kvarteret Trappan 5 på Mariaberget. I fastigheten blir det nya badrum, kök och ny el. Projektet ingår i Mariabergslyftet och berör adresserna Bastugatan 5 och 7, Maria Trappgränd 4 och Tavastgatan 2 A + B.

I branten ner mot Söder Mälärstrand ligger Tofflan.

Renovering startar i Tofflan

Mariabergslyftet rullar vidare på sensommaren då det är produktionsstart i kvarteret Tofflan nära Söder Mälärstrand. Huset med adresser på Pryssgränd och Tavastgatan (i den nedre delen av Mariaberget) ska uppdateras.

TAXFIX PÅ BJURHOLMSGATAN

STADSHOLMEN HAR PÅBÖRJAT målning av taket på fastigheten på Bjurholmsgatan 1-9 på Södermalm. Just nu pågår tvättning av taket med högtryck. Detta för att förbereda de målningsarbeten som kommer att göras. Taket är planerat att vara färdigmålat och klart i sommar.

Välbesökt dialogmöte på Bjurholmsgatan

I slutet av maj träffade Stadsholmen hyresgäster på Bjurholmsgatan 1-11.

text: MATS LUNDQVIST foto: PETER HJORTER

I SLUTET AV maj träffade Stadsholmen hyresgäster på Bjurholmsgatan 1-11.

– Det var jättemånga som kom, säger kundvärd Peter Hjorter. Cirka 30 hyresgäster dök upp för att träffa oss.

Det var utemiljön som stod på agendan. Gården på fastigheten är gemensam och Stadsholmen ville träffa hyresgästerna för att prata kring detta faktum. Stadsholmens trädgårdssamordnare Åsa Manhem förde noteringarna kring vad som kom fram på mötet och tog emot synpunkter.

Stadsholmen har tidigare haft så kallade dialogmöten i bland annat kvarteret Svalgången på Mariaberget. Syftet med dessa möten är att hyresgäster ska kunna möta Stadsholmen under avspända former och prata om stort och smått som rör boendet.

Många hyresgäster dök upp på mötet under dagen.

Jonas Wahlström – 50 år som trogen hyresgäst

Skansenakvariets grundare Jonas Wahlström har varit hyresgäst hos Stadsholmen i inte mindre än 50 år. Vi träffade honom i det lilla huset på Skeppargränd.

text: MATS LUNDQVIST foto: KRISTIAN POHL

DIREKT NÄR MAN kommer in genom trädörren i planket till Jonas Wahlströms och hans fru Christina Olléns hus, dyker en enorm sköldpadda upp. Den trampar makligt fram genom gräset, stannar då och då och tar ett par strån i munnen:

– Det är vår robotgräsklippare, säger Jonas. Sköter sig själv här på sommaren och flyttar till Skansenakvariet på vintern.

Jonas Wahlström jobbar med reptiler och andra exotiska djur och har blivit folkkär. Rätt som det är kan han dyka upp och dra fram en orm eller en sköldpadda och visa upp. Redan som åttaåring började han arbeta på Skansen – där akvariet han sedan byggt upp med krokodiler, apor, exotiska fåglar och lite fiskar numera är vida känt. Han startade akvariet 1978.

– Men Stadsholmenhyresgäst har jag varit ännu längre, berättar han. Jag flyttade in i en 170 kvadratmeter stor 6-rummare på Götgatan 1974. Hyran var 254 kronor i månaden. Men så mycket underhåll kunde man inte förvänta sig – jag minns att jag fick fixa spisen själv. Min granne hade hinkar som tog hand om vattnet som regnade in genom taket.

Idag är Stadsholmens förvaltning mer formell, vilket verkar glädja Jonas:

– Jag har inget att klaga på. När vi flyttade hit kom Stadsholmen med grus till gången och satte upp en hängränna. Det är bara att konstatera att det funkade annorlunda förr.

HANS LIVSVERK SKANSENAKVARIET berättar han om i boken "Det hände på Skansen – 125 vilda historier" som ut-

Jonas Wahlström trivs i den lilla trädgården som har ett privat läge.

Jag flyttade in i en 170 kvm stor 6-rummare 1974. Hyran var 254 kronor i månaden.

kom när Skansen fyllde just 125 för ett par år sedan. Där kan man bland annat läsa om hur en 12-årig Jonas Wahlström skickades in i varghägnat för att ta hand om en unge:

– Helt vansinnigt förstås – men de ansåg att jag var snabbast att springa om det skulle hänt något.

Det lilla huset har ett idylliskt läge på Skeppargränd.

I arbetsrummet finns alla arter av ugglor.

Historierna är många och Jonas Wahlström är minst sagt lätt att intervjua. Hans fru påpekar försynt för mig (utan att Jonas hör) att jag kan säga till henne "om han pratar för mycket".

En viss frispråkighet har han utan tvekan – och inte alltid uppfattas denna hans egenskap som helt politiskt kor-

Den stora sköldpaddan fungerar som en levande robot-gräsklippare.

Vi annonserade på Bytestorget i Stadsholmens tidning och efter några års ihärdiga försök fick vi napp.

rekt. Om förekomsten av en salamander på en tänkt yta för ett nybygge har han sagt ”då är det väl bara att flytta salamandern”. Han tillstår att han tycker att proportionerna i samhällsdebatten i bland blir skeva:

– Det krävs minst 50 drunknade migranter på Medelhavet för att röra upp lika starka känslor som en dränkt kattunge.

HUSET PÅ SKEPPARGRÄND är i sammanhanget nytt för familjen Wahlström-Ollén:

– Vi annonserade på Bytestorget i Stadsholmens tidning och efter några års ihärdiga försök fick vi napp.

Boningshuset har ett blindfönster mot gränden och på andra sidan tomten finns portar i planket som bara leder till ett litet ”stup” ner mot Sågargatan. Framför portarna ledde förr en trappa upp till tomten. I vardagsrummet finns en öppen spis från 1930-talet och i köket en järnspis av märket Husqvarna. I andra änden av tomten finns ett timmerhus som används som arbetsrum.

– Där inne har jag uppstoppade ugglor, säger Jonas.

Långbro gårds flygel är inplastad

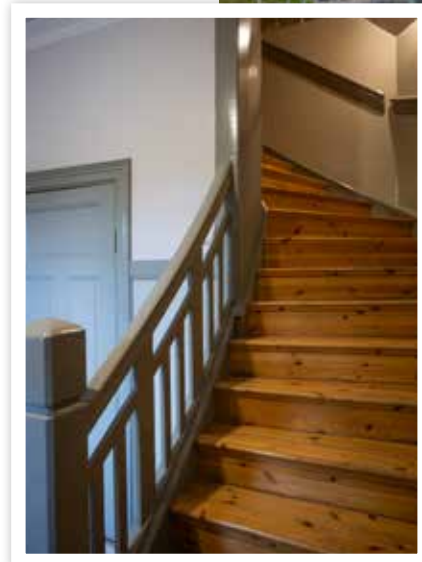
En av Stadsholmens alla gårdar, Långbro gård, målas nu om. Det handlar om flygelbyggnaden på gården med anor ända från 1400-talet som får en exteriör uppsnygning. Även trapphallen i huvudbyggnaden målas.

text: MATS LUNDQVIST foto: KRISTIAN POHL

VISSTE DU ATT gårdens huvudbyggnad restaurerades efter en brand i början på 1990-talet? Och att gården med tillhörande mark köptes av Alfred Söderlund år 1866? Han kallades för ”Långbrokungen” och styckade av egendomen och bildade nya tomter för det som idag är det moderna Älvsjö med villaområden. Här återfinns flera av dagens gatunamn såsom Linbodavägen och Långbrodalsvägen.

ÄVEN DET GAMLA sjukhusområdet Långbro park har kopplingar till den gamla gården.

Parken är en av Stockholms vackraste och har kvar den gamla dammen som anlades i samband med att Långbro sjukhus byggdes i början på 1900-talet.

OVAN: Långbro gård ägdes förr av legendariska ”Långbrokungen”.
TV: Även trapphuset har fått en uppsnygning.

FINA DETALJER PÅ MARIA TRAPPGRÄND

STADSHOLMEN HAR SOM bekant många lokaler. En av dessa ligger på Maria Trappgränd 5 och renoveras just nu. I lokalen på adressen finns flera gamla detaljer – bland annat vackra pelare som renoveras och bevaras för framtiden.

I fastigheten är gamla byggnadsdetaljer synliga.

FOTO: KRISTIAN POHL

Fönster renoverade på "Lekstugan 1"

Stadsbolmen har nyligen gjort arbeten på ekonomibygnader som hör till Enske gård söder om stan. Huset med de karaktäristiska tornen har fått fönstren målade.

text: MATS LUNDQVIST foto: KRISTIAN POHL

GÅRDEN ENSKEDE, SÖDER om stan, har gett namn till stadsdelen med både gammal och nyare bebyggelse. Stadsbolmen äger sedan många år själva gården, med tillhörande ekonomibygnader.

– Vi har precis genomfört renovering av fönstren på stallet som hör till gården, säger Stadsbolmens fastighetsingenjör Cecilia Blomqvist.

Fastigheten har det roliga namnet "Lekstugan 1" och omfattar ekonomibygnader.

Det är komplementbyggnader på Enske gård som fått fönstren målade.

1936

bildades bostadsföretaget Stadsbolmen. Från början var bolagets uppgift att rusta upp hus i Gamla stan. Idag finns vi som bekant i flera delar av huvudstaden.

Både hundar och hyresgäster skäller

I FÖRRA NUMRET av tidningen Stadsbolmen berättade vi om de problem som tyvärr finns på vissa håll med lösa hundar på gårdarna. Stadsbolmens gårdar får inte användas som hundrastgårdar.

– Sedan förra numret har det tyvärr blivit värre, säger kundvärd Peter Hjorter. Vi har fått in mängder med klagomål från boende som besväras av lösa hundar. Vår trädgårdsentreprenör Etni hör av sig om att det

är förekommit efter hundar i rabatter. Det har även förekommit att hyresgäster haft med sig hunden i tvättstugan – vilket uttryckligen är förbjudet.

– På Barnängens gård har vi haft stora problem säger Peter. Det är Stadsbolmens mark och vi har nu satt upp en skylt som informerar hundägare om vad som gäller. I några hus har Stadsbolmen aviserat separat angående problem med lösa hundar.

– Man ska observera att man som hyresgäst också ansvarar för att ens gästers eventuella hundar är kopplade.

FOTO: KRISTIAN POHL

Van der Nootska palatsen pryder sin plats på Sankt Paulsgatan.

Palatsets fasad är nu renoverad

STADSBOLMENS PAMPIGA HUS på Sankt Paulsgatan har nu fått fasaderna renoverade. Ställningarna som omgärdat huset under arbetena är nu borttagna och huset pryder återigen kvarteret.

Van der Nootska palatset fungerar som festvåning och utgör en viktig del av gatubilden i denna del av Södermalm i närheten av Mariatorget.

FOTO: KRISTIAN POHL

LÅNGHOLMEN

Nu är "Brännvinskungens sal" fin

Den vackert belägna Karlshälls gård ligger lite för sig själv med utsikt över Mälaren. Byggnaderna bär bar koppling både till fängelset på ön och till brännvinstillverkningen på grannön Reimersholme.

text: MATS LUNDQVIST foto: KRISTIAN POHL

PÅ DEN GRÖNA ön Långholmen ligger Karlshälls gård. Här har nyligen "Brännvinskungens sal" rustats upp. Det handlar om västra flygeln och det luftiga rum som uppkallats efter brännvinsfabrikören Lars Olsson Smith, som hade gården som sommarställe – och också lät uppföra själva flygeln. Här inne kunde man spela biljard och lyssna på musik.

EN UTVÄNDIG MÅLNING har gjorts av flygeln, som invändigt är i fornnordisk stil. Här inne finns kontursågade snickerier inspirerade av rysk träarkitektur. Huvudbyggnaden på Karlshäll är rela-

tivt "ny" ur ett Stadsholmenperspektiv. Den uppfördes 1838 och var då tydligt kopplad till fängelset på ön. Här bodde nämligen Carl Modéer som var byggnadschef på anstalten. När "brännvinskungen" senare kom hit anlades också en prydnadsträdgård som kom att anses som en av de finaste i Stockholm. Lusthus, sjöbod och badhus med simbassäng adderades också.

Under andra världskriget var gården en filial till Sachsska barnsjukhuset och fungerande som vårdhem för finska krigsbarn.

Idag är gården en uppskattad festväring med restaurang, café och julbord.

OVAN T V: Den stora salen imponerar med sina stora fönster på gaveln.
OVAN: Interiören är inspirerad av fornnordisk stil.